

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LXXIII. Quod ex Ordine Canonico cæteri Regularium Ordines, aut præcipui
illorum Reformatores, & illustratores prodierunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

nonnullos recentiores, quorum omne studium in regularium privilegijs, ac iuribus abradendis positum videtur. illud tandem adijciens, quando casus tulerit assumendi canonicos regulares ad regimen Ecclesiarum, non sine defectu admittendos, & cum conditione à Canone præscripta, vt habeant socium sui ordinis, si commodè fieri possit.

CAPVT SEPTVAGESIMVM TERTIVM.

Quod alij Regularium Ordines sue illorum Autores, & Legislatores, sue præcipui Illustratores ex Ordine Canonicorum Regularium prodierunt.

VI

EX alio etiam capite canonici ordinis dignitas, & super cæteros eminentia dignoscitur, quod iuxta regulam Aristotelicam in secundo primæ Philosophiæ texto Quarto: Primum in vnoquoque genere, ceterorum omnium in eodem genere existentium est causa. Ex ordine canonico ceteri omnes vel suam originem traxerunt, vel suos autores, & Legislatores, vel saltem præcipuos illustratores acceperunt. etsi enim ordo monasticus (vt ab illo veluti antiquissimo in Ecclesia ordiamur) vetustissimus fuerit statim post tempora ipsorum Apostolorum, eum tamen à clericali ordine institutum ostendit Dominus Dionysius Areopagita in epistola ad Demophilum monachum, illius ausum obiurgans, quod contra Sacerdotes, & clericos seipsum extulisset, à quibus diuina discere debuisset, & à quibus etiam, vt monachus fieret, accepit. hinc verissimè Ioannes de Nigraualle sæpè allegatus: Inter omnes, inquit, Ecclesiasticos ordines sue religiones, primatum sue maioritatem obtinet ordo canonicus, antiquitate, doctrina, regimine, nobilitate, atque Sanctorum numerositate. Antiquitate siquidem, quia ex canonico ordine omnium primario ceteræ omnes religiones veluti ex limpidissimo fonte quasi rivuli proflexerunt. ex eo namque primum monasticus ordo traxit originem: cum enim in primitiua Ecclesia &c. & infra. ideo monachi dicuntur figuratiuè filij Prophetarum, id est clericorum, vel canonicorum: quia in nouo Testamento cessante figura, & succedente veritate ex regularibus clericis, sue canonicis ab Apostolis institutis, vt supra visum est, per prædicationem, & informationem originem habuerunt.

At non solum originem, verum etiam præcipuos illustratores ex eodem ordine canonicorum ipse ordo Monasticus accepit nam Leonis Tertium; & Quartum, Urbanum Secundum, de Paschalem Secundum, quos monachi D. Benedicti suos faciunt, ex ordine canonicorum accepisse inferius in Catalogo virorum illustrium canonici ordinis ostendemus. Idem de Sanctis Bernuardo, & Godehardo Hildesheimensibus Episcopis, Wulfrano Senonensi, Wolstango Ratiponensi, Leodegario, & alij. Idem de Guiberto fundatore monasterij Gemblacensis, de Odone fundatore monasterij Cluniacensis Turonensi antea canonico, in eodem Catalogo præstandum erit.

De Cisterciensibus res adhuc moleto magis conspicua est, cum vnus Malachias regularis canonicus in Hybernia tot Cisterciensium Canonobia fundauerit, cum integra canonicorum monasteria ad Cisterciensium transierint, vt patet de Alua Abbatia canonicorum regularium Leodiensium, quam S. Bernardus in monasterium Cisterciensium mutauit, & de Priore monasterij Eboracensis cum omnibus frè dicti monasterij fratribus ad Cisterciensium profectis, pro quibus ipse D. Bernardus ad Abbatem Eboracensem scripsit epistolam, quæ est in ordine 95. et quorum numero videtur fuisse B. Humbertus, cuius laudes recensuit idem D. Bernardus in proprio Sermone de eodem habito.

Ordo quoque præclarissimus Carthusianorum nonne ab ipsis regularibus canonicis fuit fundatus, & decoratus nam canonicus regularis Ecclesie Rhemensis fuit ipse Bruno primus illustrati autor, vt in eius vita legitur, canonici duo etiam primis coadiutoribus ex S. Rufi congregatione profecti, vtique Stephanus vocatus, alter Dionisius, alter Burgen sis, vt ex Chronicis dictæ congregationis, & in vita S. Hugonis Gratianopolitani apparet, canonicus regularis ipse Hugo Gratianopolitanus, cuius autoritate, & auxilio in sancto operi manû armoerunt & ordinem fundamenta iecerunt, in Ecclesia regulari Gratianopolitana regulariter viuens, vt patet ex illius vita, rogante Ainaldo Morianensi Episcopo descripta, canonicus etiã regularis Hugo alter Lincolniensis in Anglia Episcopus; qui primus instituit Carthusianorum in Angliam inuexit, ex Archidiacono Cantuariensi in Historia Ecclesiastica Anglicana seculo 12. cap. 35. & demum in eadem domus canonicorum regularium acempe Carthusiensis, excubiarum, & Eremiti nuncupata in initio serè ipsius fundationis Carthusianorum ordinis illius vitæ normam amplectente fuerunt, ex eodem Archidiacono Cantuariensi.

Congregationis quoque monachorum conditoris D. Benedicti antea S. Iustini, nunc Cassinensis nuncupatae primum auctorẽ extitisse Ludouicum Balbũ Patricium Venerum postea Episcopum

per Varius tum dictæ congregationis Chronicon, non etiam Epitaphium eius tumulo inscriptum, quod in ordẽ S. Iustini Patruina, videlicet in Capitulo monasterij videtur, manifestè adijciunt, quod Epitaphium hic adijcio ad tanti Pontificis dignitatem, & vitæ sanctitatem commemorandam, illud autem est huiusmodi:

*Wilo quadragesimæ Dominici currentis in anni
quadraginta tribus, septembris mensis fluente,
Progeni Venetæ Balbæ Ludouicus in offiij
vitee vicem, tumulo clausus sepelitur in ista
splendida de sua, lucenti vere acie per orbem.
Quæ etiam clementi, humilis super omnia castus.
Hinc Iustini Patruina tunc exitit abbor,
Cum Londi normam Benediciti confirmavit.
Illius Italia celebris iustitiam per vides,
Crasse Monachi Christo famulantis alto
Causis sancti Præfati, Præfati, & autor.
Ludica pæcem in alando scilicet reuocavit.
Ergo Quadragesimo Profuso Orbi
auspicio natus est Tarasius inuolutus.*

Porro eodem Ludouicum ex canonico regulari ordine S. Angelini, & Priore S. Georgij in Alga ad adem S. Iustini Patruinam migrasse, habere manifestè, & expressè ex literis Bonifacij IX. & Gregorij XII. per quas ordo canonicorum seculiarum S. Georgij de Alga nuncupatorum in eodem monasterio S. Georgij ad hunc effectum per prædictum D. Ludouicum resignato, fuit instituta, quæ literæ in Bullario per Lætrium Chamberlain recens edito consistit. Gregorij Papæ XII. videti possunt.

Autores Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Receptationis Capitorum, qui sub Innocentio III. anno 1204. est inchoatus, & anno 1209. ab eodem Pontifice confirmatus, antequam dictus ordo regularis, ad Abbatem, & Canonicos S. Victoris Parisiensis pro regularibus institutis adhiberetur ab eodem Pontifice fuerunt destinati. Causas ex literis eiusdem Innocentij Papæ habere vol. 2. 3. 2. gratis, quæ habentur etiam in Bullario inter illas Bullas Constitutione prima. Eodem ordine Ioannes Rex Portugallie huius nominis III. in suis regnis cupiens instaurare, duodecim iuvenes sapientia, & ingenio præclaros delego, quos ad Priorem S. Vincentij V. in Portugalis nomine Franciscum destinavit, vt eundem regularem illius ordinis institueret, & cum illo vitæ regularis institutum in eodem monasterio discerent; atque in hunc modum dictus institutus in partibus Lusitanie ad meliorem frugem, & disciplinam, à qua non nihil deiecerat, optime est reformatus. Ex Chronicis dicti monasterij S. Vincentij Vlysiiponensis.

DE S. Dominico præclarissimi Ordinis Prædicatorum Fundatore non est dubium, quod fuerit canonicus regularis in Ecclesia Oxoniensi, vt constat ex Breuiario Romano & ex Bul-

...tum dicitur congregationis Chronica, tum etiam Epitaphium eius tumulo inscribitur, quod in aede S. Iustinae Patauina, videlicet in Capitulo monasterij visitur, manifeste adstantur, quod Epitaphium hic adijcio ad tanti Praesulis dignitatem, & vite sanctitatem commendandam, illud autem est huiusmodi:

Mille quadringentesimo Domini currentibus annis
Quadragesima tribus, Septembris mense fluente,
Progenies Veneta Balbo Ludouicus in astru
Monte nitens, tumulo clausus sepelitur in isto.
Splendens ille fuit, lucens virtute per orbem.
Quintem clemens, humilis, super omnia castus.
Ama iugiter Pataua tunc exiit abbas,
Cum sancti normam benedicti consolidauit.
Illius Italia celebris iustitiam per vrbes,
Ornauit Monachis Christo famulantibus alto
Consilio Sancti Praesulis, Praesectus, & auctor.
In ista pace traahendo schisma remouit.
Ergo Quae scripta Praesulis Orbi
Antiqua volens est Tarasum munus.

Porro eundem Ludouicum ex canonico regulari ordinis S. Augustini, & Priore S. Georgij in Alga ad aedem S. Iustinae Patauinam migrasse, habet manifeste, & expressè ex literis Bonifacij IX. & Gregorij XII. per quas ordo canonicorum secularium S. Georgij de Alga nuncupatorum in eodem monasterio S. Georgij ad hunc effectum per supra dictum D. Ludouicum resignato, fuit restitutus, qua litera in Bullario per Laertium Cherubinum recens edito constat. Gregorij Papae XII. videti possunt.

Vires Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captiuorum, qui sub Innocentio III. anno 1198. est inchoatus, & anno 1209. ab eodem Pontifice confirmatus, antequam dictus ordo probaretur, ad Abbatem, & Canonicos S. Victoris Parisiensis pro regularibus institutis adiectis, ab eodem Pontifice fuerunt desinati. Constat ex literis eiusdem Innocentij Papae libro 1. fol. 233. registratis, quae habentur etiam in Bullario inter illius Bullas Constitutione prima.

Eundem ordinem Ioannes Rex Portugalliae huius nominis III. in suis regnis cupiens instaurare, duodecim iuuenes sapientia, & ingenio praestantes delegit, quos ad Priorem S. Vincentij Vlyssiponensis nomine Franciscum destinauit, ut eorum regularem illius ordinis acciperent, & eam illi vite regularis institutum in eodem monasterio discerent: atque in hunc modum dictus ordo in partibus Lusitaniae ad meliorem frugem, & praestantiam disciplinam, à qua non nihil defecerat, optime est reformatus. Ex Chronicis dicti monasterij S. Vincentij Vlyssiponensis.

DE S. Dominico praclarissimi Ordinis Praedicatorum Fundatore non est dubium, quod fuerit canonicus regularis in Ecclesia Oxoniensi, ut constat ex Breuiario Romano, & ex Bul-

la Honorij III. eidem Dominico, & illius fratribus directa, per quam illius ordinem primus in hunc modum probauit, & confirmauit.

Honorij Episcopi seruis seruorum Dei. Dilecti filij Dominico Priori S. Romani Tolosaniensi, eiusque fratribus tam praesentibus, quam futuris regularem vitam professis, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Religiosam vitam elegantibus Apostolicum consensit adesse praesidium, ne serua cuiuslibet temeritatis incursum, aut eor à proposito renouet, aut robur, quod ab ista religione infringat. Ea propter dilectum Dominico filij vestri iustis postulationibus clementer annuimus, & Ecclesiam S. Romani Tolosaniensi, in qua diuino est obsequio mancipati, sub B. Petri, & nostra protectione suscepimus, & praesentis scripti priuilegio communitum. in primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dignoscitur, perpetuo eodem temporibus inuolubiler obseruetur.

Sanctus Antonius de Padua nuncupatus, qui primus ex ordine Seraphico B. Francisci Assisij cathedram magistralem tenuit, & sacras literas publice est interpretatus, quem Summus Pontifex aliquando concionantem audiens, arcam testamenti appellauit, quique primus post ipsum B. Franciscum ab eodem Summo Pontifice in Catalogum Sanctorum solemniter est relatus, priusquam ad ordinem Seraphicum ob spem martyrij concederet, in ordine canonicorum regularium, nimirum in Caenobijs S. Vicentij Vlyssiponensis, & S. Crucis Colimbricensis admirabili vite sanctitate, virtutum etiam, & miraculorum splendore coruscans vndecim annis fuerat conuersatus.

Beatum Nicolaum Tolentinum, qui incomparabilis vite innocentiae, & virtutum splendore ordinem Eremitarum Augustinianum decorauit, ex ordine canonicorum regularium, nimirum, ex collegio S. Saluatoris Caltri S. Angeli Firmans diocesis ad Eremitas fratris Ioannis Boni nuncupatos arctioris vite desiderio commigrasse, autor est B. Antonius Florentinus in Historia 3. par. tit. 24. in principio, sic scribens: in uentis igitur aetate sanctis conuersans cuiusdam Ecclesiae sancti Saluatoris canonicus efficitur regularis: nam dictam Ecclesiam, quae nunc secularium canonicorum conuentum habet, antea regularem fuisse praeter vetusta illius monumenta, indicat nomen, ac dignitas Prioris inter canonicos retenta.

Demum Carmelita, qui quartum locum obtinet inter mendicantes, ab Alberto Patriarcha Ierosolymitano antea canonico regulari S. Crucis Mortariensis proprii instituti normam, & regulam acceperunt, quam postea Honorius III. sua constit. 8. in ordine, anno sui Pontificatus 10. probauit & firmavit.

